

יום ג', י"ח בשבט תשס"ד (10 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, י"ח בשבט, בשנת 5188 (1428), גזר המלך אלפונס החמישי על יהודי סיציליה להתייצב בכנסיות להשמעת נאומי הטפה לדת הנוצרית. [תאריכון]

אף לאלה מאיתנו שלא זכו לגדול ולהתחנך בארצנו אלא בארצות המערב הנוצריות, אירוע מסוג זה נחשב בעיניו כדבר מהעבר הרחוק, ולא מן המציאות של היום. אך התבוננות בסערה הציבורית סביב ההקרנה הצפויה בקרוב של הסרט החדש של מל גיבסון על **הפסיון** (בשפה של היום, משמעות המילה היא **רגש**, אך למשך דורי דורות של נוצרות הכוונה היתה **לסבל** – לשעות האחרונות של ישוע כאשר הוא הוצא להורג בצליבה) מעלה את המחשבה שהגלגל מסתובב...

לדעת יודעי דבר הסרט הזה עשוי ללבות מחדש את אש השינאה שאיפיינה את יחסה של הנצרות ליהדות במשך קרוב לאלפיים שנה. רבים, יהודים ולא-יהודים, מעלים את החשש שהסרט הזה עשוי להחזיר את הגלגל אחורה ולהוריד לטמיון מאמצים שנעשו בעשרות השנים האחרונות להביא לנורמליזציה ביחסים שבין הנצרות והיהדות.

סיפור הפסיון נמצא בחלק מספרי השליחים (Apostles), והם מהווים את הגרעין האותנטי של בשורת ישוע לאנושות. גירסאות הפסיון בספרים אלה אינן זהות, אבל הסיפור הבסיסי בכולן דומה – ישוע נידון להוצאה להורג בצליבה ע"י הנציב הרומאי ביהודה, פונטיוס פילטוס, עפ"י דרישתם של היהודים – לא היהודים כבודדים, ולא קבוצה כזאת או אחרת מבני העם היהודי, אלא **כל העם היהודי**, ללא יוצא מן הכלל, שותף למעל – מה שמכונה באנגלית Guilt by Association [שותף לאשמה מתוקף היותך יהודי].

בסיפור הזה מוטלת האחריות המלאה לצליבתו של ישוע על כל היהודים כקבוצה, תוך הדגשה שפילטוס בעצם היה מוכן לחון את ישוע אבל היהודים לא היו מוכנים לוותר. על העם היהודי – כציבור ולא כבודדים – מוטלת הסטיגמה של **"רוצחי אל"**. העם היהודי כולו נושא באחריות לפשע הנוראי הזה, ובשל כך היהודים – ככלל ולא כבודדים – נידונו להיות נרדפים ומושפלים ולסבול גזירות שונות ומשונות [כמו הנ"ל בפתיחת הדף ועוד – אפליה, גירוש, פוגרומים ובמאה האחרונה – ניסיון להשמדה טוטאלית] עד קץ הדורות.

במשך דורות היווה הסיפור הזה את הבסיס האידיאולוגי להצדקת רדיפת היהודים, כשהכנסייה הקתולית היא המובילה בין כל הזרמים בנצרות (מבין כשני מיליארד נוצרים בעולם של היום, בערך מיליארד ורבע הם קתולים). צריך לציין כאן שהכנסייה הקתולית, - שעד המאה ה-16 היתה הגירסה **היחידה** של הנצרות בעולם המערבי ובחלקים של מזרח אירופה: פולין, הונגריה והארצות הבלטיות - לא קראה להשמדת היהודים. אדרבא, **מדיניות הכנסייה כלפי היהודים** הושפעה מהדוקטרינה של אוגוסטין, לפיה **יש לשמור על קיומו של העם היהודי – אבל בתנאי מצוקה וסבל** – עד לאחרית הימים, כדי שיראו מה גדול היה הפשע שביצעו. זה לא מנע קיומם של פוגרומים בהם הושמדו קהילות שלמות, בעיקר בתקופת מסעי הצלב ויותר מאוחר בתקופת המגיפה השחורה במאה ה-14, אבל אלו היו בדרך כלל "יוזמות מקומיות".

[http://www.faz.co.il/story_1768]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', י"ח בשבט תשס"ד (10 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

על "הכאה על חטא" של הכנסיה במאה ה-20, נלמד בע"ה מחר...

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל